

ทะเบียนราษฎรชาวบ้าน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตะไก้
อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา

คำนำ

ครูภูมิปัญญาไทยหรือที่ยกย่องกันว่าปราชญ์ชาวบ้าน มีความหลากหลาย มากมาย ตามความถนัด และ ความสามารถของแต่ละคน ซึ่งมีองค์ความรู้ที่มีการหล่อหลอม ซึมซับ บ่มเพาะ คั้นคว่ำ ทดลองโดยใช้วิถีชีวิต ของตนเอง เป็นห้องทดลองขนาดใหญ่ เพื่อทดสอบ ความถูกต้องแล้วคิดสรรกลั่นกรองสิ่งที่มีคุณค่าแก่ชีวิต แก่แผ่นดิน ถวายทอดให้ ผู้อื่นได้สืบสานทั้ง ที่เป็นมรดกและทั้งที่เป็นสมบัติทางปัญญา หลักสูตรและการเรียนการสอน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาบับดังกล่าวได้เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญหรือที่เรียกว่าผู้เรียน เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ (Learner Center) ซึ่งกิจกรรมการ เรียนรู้ดังกล่าวจะให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ โดยมุ่งให้ผู้เรียนแต่ละคนได้พัฒนาตามธรรมชาติและ เต็มศักยภาพ มีความรู้ สามารถนำ เอาประสบการณ์ความรู้ไปใช้ ในชีวิตประจำวันและเรียนรู้ต่อการจัดการเรียนรู้ลักษณะดังกล่าวนอกจากกิจกรรมที่สนับสนุนให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะ ใฝ่เรียนใฝ่รู้ แล้ว จำเป็นต้องมีการ จัดแหล่งเรียนรู้ และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อสนับสนุนการเรียน ดังนั้นประสบการณ์ความคิดและวิถีการดำรงชีวิต ของครูภูมิ ปัญญาไทยแต่ละท่านล้วนเป็นทุนทรัพย์ทางปัญญาที่สำคัญ ของแผ่นดิน ซึ่งงาน สวัสดิการสังคม มีภารกิจด้านการส่งเสริม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ขอแนะนำปราชญ์ชาวบ้านที่น่าสนใจ และเรียนรู้วิถีชีวิต การปฏิบัติงานในตำบลหนองตะไก่อ๊ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองตะไก่อ๊ ได้เล็งเห็นความสำคัญของการจัดทำฐานข้อมูล ทะเบียนปราชญ์ชาวบ้านไว้ เพื่อความ สะดวกในการเข้าถึงข้อมูล เพื่อเป็นการยกย่องเชิดชู เกียรติและเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจจึงได้จัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญา ท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน ในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตะไก่อ๊ขึ้น โดยหวังว่าจะเป็นประโยชน์ไม่มากนักน้อย

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 57 รัฐต้อง (1) อนุรักษ์ฟื้นฟู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น และของชาติ และจัดให้มีพื้นที่สาธารณะ สำหรับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องรวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ใช้สิทธิและมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย ภูมิปัญญาไทยมี ความสำคัญอย่างยิ่ง ช่วยสร้างชาติ ให้เป็นปึกแผ่นมั่นคงสร้างความภาคภูมิใจและศักดิ์ศรีเกียรติภูมิแก่คนไทย สามารถปรับ ประยุกต์หลักธรรมคำสอน ทางศาสนาใช้กับชีวิตได้อย่างเหมาะสมสร้างความสมดุลระหว่างคนกับ สังคม และธรรมชาติได้อย่างยั่งยืน ช่วยเปลี่ยนแปลงปรับปรุงวิถีชีวิตของคนไทยให้เหมาะสมได้ตามยุค กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตะโกได้เล็งเห็น ความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น จึงได้จัดทำการสำรวจฐานข้อมูล ภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน หรือ ปราชญ์ท้องถิ่น เพื่อให้ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่น เพื่อสืบสานและอนุรักษ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญและมีประโยชน์ไว้ไม่ให้สูญหายไปจากชุมชน และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าฐานข้อมูลภูมิ ปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่น เล่มนี้จะเป็นประโยชน์ ต่อสาธารณชนในการศึกษาภูมิ ปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้านหรือปราชญ์ท้องถิ่น ต่อไป

ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่ชาวบ้าน คิดค้นขึ้น แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข พัฒนาแก้ปัญหา เป็นทั้ง สติปัญญาและองค์ความรู้ทั้งหมดของชาวบ้าน ดังนั้น จึงมีความครอบคลุมเนื้อหาสาระ และแนวทางดำเนินชีวิตใน วงกว้างภูมิปัญญาท้องถิ่นประกอบไปด้วยองค์ความรู้ใน หลายวิชา ดังที่ สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2541) ได้จำแนกไว้รวม 10 สาขา คือ

1. สาขาเกษตรกรรม หมายถึง ความสามารถในการผสมผสานองค์ความรู้ ทักษะ และ เทคนิค ด้านการเกษตรกับเทคโนโลยี โดยการพัฒนาบนพื้นฐาน คุณค่าดั้งเดิม ซึ่งคนสามารถพึ่งพา ตนเองใน สภาวะการณ์ต่างๆ ได้ เช่น การทำการเกษตรแบบผสมผสาน การแก้ปัญหา การเกษตร เป็นต้น

2. สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม (ด้านการผลิตและการบริโภค) หมายถึง การรู้จัก ประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการแปรรูปผลผลิตเพื่อ เชลลการนำเข้าตลาด เพื่อแก้ปัญหาด้านการบริโภค อย่างปลอดภัย ประหยัด และเป็นธรรมอันเป็นกระบวนการให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเองทาง เศรษฐกิจได้ ตลอดทั้งการผลิต และการจัดจำหน่ายผลผลิตทางหัตถกรรม เช่นการรวมกลุ่มของกลุ่มโรงงานยางพารา กลุ่ม หัตถกรรม และอื่นๆ เป็นต้น

3. สาขากายภาพไทย หมายถึง ความสามารถในการจัดการป้องกันและ รักษาสุขภาพของคน ในชุมชน โดยเน้นให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองทาง ด้านสุขภาพและอนามัยได้

4. สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง ความสามารถเกี่ยวกับ การจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งอนุรักษ์ การพัฒนา และใช้ประโยชน์จากคุณค่าของ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

5. สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการ การค้าการสะสม และบริการกองทุนและธุรกิจในชุมชน ทั้งที่เป็นเงินตราและ โภคทรัพย์เพื่อเสริมชีวิตความเป็นอยู่ของ สมาชิกในชุมชน

6. สาขาสวัสดิการ หมายถึง ความสามารถในการจัดสวัสดิการในการประกัน คุณภาพชีวิตของคนให้ เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และ วัฒนธรรม

7. สาขาศิลปกรรม หมายถึง ความสามารถในการผลิตผลงานทางด้านศิลปะ สาขาต่างๆ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม วรรณกรรม ทศนศิลป์ คีตศิลป์ เป็นต้น

8. สาขาจัดการ หมายถึง ความสามารถในการบริหารการจัดการดำเนินงาน ด้านต่างๆ ทั้ง ขององค์กร ชุมชน องค์กรทางสังคมอื่นๆ ในสังคมไทย เช่น การจัดการองค์กรของกลุ่มแม่บ้านระบบผู้เฒ่าผู้แก่ ในชุมชน เป็นต้น กรณีของการจัดการศึกษาเรียนรู้ นับได้ว่าเป็นภูมิปัญญาสาขาการจัดการที่มี ความสำคัญ เพราะการจัดการศึกษา เรียนรู้ดี หมายถึงกระบวนการเรียนรู้ พัฒนาและถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญาไทยที่มี ประสิทธิภาพ

9. สาขาภาษาและวรรณกรรม หมายถึง ความสามารถผลิตผลงาน เกี่ยวกับด้านภาษาทั้งภาษาถิ่น ภาษาโบราณ ภาษาไทย และการใช้ ภาษา ตลอดทั้งด้านวรรณกรรมทุกประเภท

10. สาขาศาสนาและประเพณีหมายถึง ความสามารถประยุกต์และ ปรับใช้หลักธรรม คำสอนทางศาสนา ความเชื่อและประเพณีดั้งเดิมที่มีคุณค่า ให้เหมาะสมต่อการประพฤติปฏิบัติให้บังเกิดผลดีต่อ บุคคลและสิ่งแวดล้อม เช่น การถ่ายทอดหลักศาสนา การบวชป่า การประยุกต์ประเพณี บุญประเพณีข้าว เป็น ต้นประเพณี/วัฒนธรรม ในพื้นที่ตำบลหนองตะโก

**ประเพณี/วัฒนธรรม ในพื้นที่ตำบลหนองตะไก้
อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา**

ประเพณีวันสงกรานต์ เมื่อถึงเดือน 5 ตรงกับวันที่ 13 เมษายนของทุก ๆ ปีเราเรียกวันนี้ว่า " วันสงกรานต์ " ประเพณีไทยเดิมถือว่าวันนี้เป็นวันขึ้นปีใหม่ ธรรมเนียมไทยเราก็จะมีการเล่น รื่นเริง มีการรดน้ำดำหัว โดยเฉพาะหนุ่มๆ สาวๆ จะสนุกกันเต็มที่เล่นสาดน้ำกันโดยไม่ถือเนื้อถือตัวเลย ในชนบทหลายแห่ง มีการเล่น พื้นเมืองต่างๆ กัน อนึ่งวันนี้บางแห่งจะเริ่มจากวันที่ ๑๓ เมษายน และมีการเล่นสนุกสนานไปราว ๆ ๑ สัปดาห์ หรือกว่านั้น แต่ไม่เกิน 2 สัปดาห์ ภายใต้นี้จะมีการนำน้ำหอมเสื้อผ้าอาภรณ์ไปรดน้ำผู้ใหญ่ ญาติพี่น้องที่เคารพ นับถือ และทางศาสนาก็จัดให้มีการบายศรี พระสงฆ์สมภารเจ้าวัด สรงน้ำพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์เท่าที่มีตามวัด ต่างๆ ที่อยู่ใกล้เคียง

ประเพณีวันเข้าพรรษา "เข้าพรรษา" แปลว่า "พักฝน" หมายถึง พระภิกษุสงฆ์ต้องอยู่ประจำ ณ วัดใดวัดหนึ่งระหว่างฤดูฝนพระพุทธเจ้าจึงทรงวางระเบียบการจำพรรษาให้ พระภิกษุอยู่ประจำที่ ตลอด 3 เดือน ในฤดูฝน คือ เริ่ม ตั้งแต่วันแรม 1 ค่ำ เดือน 8 ของทุกปี เรียกว่า "ปฐิมพรรษา" ประเพณีวันออกพรรษา ตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11 เรียกว่าอย่างหนึ่งว่า "วันปวารณา" หรือ "วันมหาปวารณา" คือวันที่พระสงฆ์ทำปวารณากรรม คือเปิดโอกาสให้ เพื่อนพระภิกษุกล่าวตักเตือนกันด้วยเมตตาจิตได้ เมื่อได้ เห็น ได้ฟังหรือสงสัย ในพฤติกรรมของกันและกัน

ประเพณีบุญมหากรรม กรรมมีกำหนดระยะเวลาถวาย จะถวายตลอดไปเหมือนผ้าชนิดอื่นมิได้ ระยะเวลาอันมีเพียง 1 เดือน คือตั้งแต่วันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 ไปจนถึงวัน ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12 (วันเพ็ญเดือน 12) ระยะเวลาอันนี้เรียกว่า กฐินกาล คือ ระยะเวลา ทอดกฐิน หรือ เทศกาลทอดกฐิน

ประวัติส่วนตัว

นายวิชัย ช่วยพันธ์ เกิดเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2511
อายุ 53 ปี อยู่บ้านเลขที่ 288 หมู่ที่ 7 ตำบลหนองตะไกร
อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา
สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาลัยเพาะช่าง
มีความคิดสร้างสรรค์ด้านศิลปกรรมปั้นพระพุทธรูป ปั้นคนเหมือน

ความเชี่ยวชาญ

เป็นผู้มีความชำนาญการปั้นหล่อพระพุทธรูปแบบไทยประเพณี ปั้นคนเหมือนซึ่งเป็นงานช่างแขนงหนึ่งในงานช่างสิบหมู่ของไทย จัดอยู่ในกลุ่มงานช่างหล่อซึ่งต้องเกี่ยวเนื่องกับงานปั้น เนื่องจากเมื่อจะทำรูปโลหะหล่อก็ต้องจัดการปั้นหุ่นรูปขึ้นแล้วจึงเปลี่ยนสภาพรูปหุ่นนั้นเป็นรูปโลหะหล่อ กระบวนการแต่ละขั้นตอนจึงมีความสัมพันธ์กัน การปั้นหล่อพระพุทธรูปแบบประเพณี

ผลงาน

ได้รับการยกย่องเป็นปราชญ์ของชุมชน หมู่ที่ 7 ตำบลหนองตะไกร อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา

ลักษณะการถ่ายทอด

ได้ถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้ที่สนใจมาเรียนที่บ้าน เป็นวิทยากรให้กับโรงเรียนหรือหน่วยงานต่างๆ

ประวัติส่วนตัว

นางวิรัช จุลทัศน์ เกิดเมื่อวันที่ 14 มิถุนายน พ.ศ. 2513
อายุ 51 ปี อยู่บ้านเลขที่ 400 หมู่ที่ 2 ตำบลหนองตะไก้
อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา
สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ความเชี่ยวชาญ

การวางแผนไทยสามารถกระตุ้นการไหลเวียนของ
ระบบเลือดลมในร่างกายได้จากการยืดส่วนต่าง ๆ ซึ่งเมื่อร่างกาย
มีการชำระล้างพิษและออกซิเจนที่มากขึ้นก็จะช่วยส่งเสริมการทำงาน
ของระบบประสาท การแก้ไข้ปัญหา เช่น อาการกระดูกทับเส้น การนวดจับเส้น การนวดประคบสมุนไพรและอื่น ๆ
อีกมากมาย

ผลงาน

ได้รับการยกย่องเป็นปราชญ์ของชุมชน หมู่ที่ 2 ตำบลหนองตะไก้ อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา

ลักษณะการถ่ายทอด

ได้ถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้ที่สนใจมาเรียนที่บ้าน เป็นวิทยากรให้กับโรงเรียนหรือหน่วยงานต่างๆ

ประวัติส่วนตัว

นายเชิด บุญภักดี เกิดเมื่อวันที่ - - พ.ศ. 2485 อายุ 69 ปี
อาศัยพำนัก อยู่บ้านเลขที่ 370 หมู่ที่ 2 ตำบลหนองตะไก้
อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา
สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ความเชี่ยวชาญ

มีความรู้ประสบการณ์และความชำนาญ เรื่องหมอเป่า
เช่น เป่างูสวัด เป่าไฟลามทุ่ง เป่าซาง ฯลฯ รวมทั้งยังมีความรู้ประสบการณ์
และความชำนาญด้านหมอสุมไพโรสำหรับยังรักษาโรคให้กับชาวบ้าน ในชุมชน

ผลงาน

ได้รับการคัดเลือกให้เป็นปราชญ์ชาวบ้าน หมู่ที่ 2 เรื่องหมอเป่า,หมอสุมไพโร เพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมและ
ศิลปะการดำรงชีพให้ลูกหลานได้รู้จักบุคคลที่มีคุณค่าต่อหมู่บ้านและเป็นแหล่งสืบค้นข้อมูลต่อไป

ลักษณะการถ่ายทอด

มีการฝึกหัดให้กับลูกหลานและบุคคลที่สนใจที่ต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับหมอเป่า,หมอสุมไพโร

ประวัติส่วนตัว

นายชม บุญชุมแสง เกิดเมื่อวันที่ - - พ.ศ. 2487
อายุ 82 ปีอยู่บ้านเลขที่ 67/1 หมู่ที่ 1 ตำบลหนองตะไก้
อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา
สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ความเป็นมา

มีอาชีพ ทำไร่ ทำนา มีบุตร 2 คน ใช้ชีวิตครอบครัวแบบเรียบง่าย
เมื่อเสร็จจากการ ทำไร่ทำนามีความคิดที่จะทำอาชีพเสริมรายได้
และพื้นที่อยู่อาศัย จึงคิดทำการจักสานเช่น สานไซ, สาน ลอบ, สานตะข่อง
และปัจจุบันทางราชการขาดคลองจึงทำให้ไม่มีไม้ไผ่ไว้ จักสาน
จึงต้องหาซื้อจากถิ่นอื่นเพื่อทำการจักสานให้ทันต่อความต้องการของตลาด

ความเชี่ยวชาญ จากพื้นความรู้ที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษ และต้องการเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวอีกทาง จึงใช้วัตถุดิบ
ที่มีใน หมู่บ้านนำมาจักสานลอบ, สานไซ, สานตะข่อง การจักสานมีความเรียบง่ายสวยงามจึงทำให้สินค้าที่ผลิตได้
ออกไม่ทันตาม ความต้องการของตลาด ผลงาน ทางหมู่บ้านให้ท่านเป็นปราชญ์ประจำหมู่บ้าน หมู่ที่ 1 ตำบลหนองตะไก้
อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา ด้านการ จักสาน เพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรม การดำรงชีพให้ลูกหลานได้รู้จัก
บุคคลที่มีคุณค่าต่อหมู่บ้านและเป็นแหล่งสืบค้นข้อมูลต่อไป ลักษณะการถ่ายทอด มีการฝึกหัดให้กับเยาวชนในหมู่บ้าน
และบุคคลที่ต้องการเรียนรู้ขั้นตอนการจักสานให้คำแนะนำปรึกษาทุก ขั้นตอนการจักสาน

ประวัติส่วนตัว

นายอภิวัฒน์ ขาวนอก อายุ 61 ปี
อาศัยอยู่บ้านเลขที่ 94 หมู่ 12 ตำบลหนองตะไก้
อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา

ความเชี่ยวชาญ

ในด้านการทำ "ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ" หมายถึง สารธรรมชาติ
ที่ได้จาก กระบวนการหมักบ่ม วัตถุดิบจากธรรมชาติต่าง
(ทั้งพืช และสัตว์จนสลายตัว สมบูรณ์เป็นฮิวมัส วิตามิน ฮอร์โมน
และ สารธรรมชาติต่างๆ(ดินป่า) ซึ่งเป็น ทั้งอาหารของดิน สิ่งมีชีวิตในดิน)
ตัวเร่งการทำงาน (catalize) ของสิ่งมีชีวิต เล็ก ๆ ที่อาศัยอยู่ในดิน
และอาศัยอยู่ปลายรากของพืช (แบคทีเรีย แอคติโน มัยซิส และเชื้อรา ฯลฯ) ที่สามารถสร้างธาตุอาหารกว่า ๘๓ ชนิด
ให้แก่พืช ภายใต้หลักการกสิกรรมธรรมชาติ ที่ว่า "เลี้ยงดิน เพื่อให้ ดินเลี้ยงพืช" (Feed the soil and let the soil
feed the plant) การให้ความสำคัญของดินด้วย การเคารพบูชาดินเสมือน "แม่" ภูมิปัญญาดั้งเดิมในการดูแลรักษาดิน
ที่เรียกว่า "พระแม่ธรณี" สังคมไทยได้พัฒนาการผลิตอาหารให้แก่ดินหรือปัจจุบันเรียกว่า ปุ๋ย ไร่หลายรูปแบบด้วย
เทคโนโลยีที่ลึกซึ้งซึ่งแนบแน่นกับธรรมชาติ และสามารถ เป็นวิทยากรให้ความรู้กับผู้ที่สนใจได้

ลักษณะการถ่ายทอด

ได้ถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้ที่สนใจมาเรียนที่บ้าน เป็นวิทยากรให้กับโรงเรียนหรือหน่วยงานต่างๆ

ประวัติส่วนตัว

หมอเม้ง

นายประสงค์ สำราญเพชร อายุ 65 ปี
อาศัยอยู่บ้านเลขที่ 115 หมู่ 7
ตำบลหนองตะไก้ อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา

ความเป็นมา

สืบเนื่องจากคุณปู่ คือ นายสังวาล สำราญเพชร
เป็นหมอพื้นบ้าน เมื่อเสียชีวิตลงไม่มีผู้ใดสืบทอด ด้วยตน
เป็นคนรักต้นไม้และสนใจสมุนไพร อยู่แล้วจึงมีความคิดอยากสืบทอด
ภูมิปัญญานี้ไว้ ซึ่งสมุนไพรเป็นสิ่งมีคุณค่าและสามารถนำมาประยุกต์
ใช้ให้ทันสมัยได้ จึงมุ่งมั่นศึกษาและค้นคว้านำสมุนไพร
มาใช้เป็นยารักษาโรคต่างๆ

ความเชี่ยวชาญ

ในการนำสมุนไพรมาจัดทำเป็นยารักษาโรคได้ เช่น ทำลูกประคบสมุนไพร ทำยาหม่องสมุนไพร
และวิธีการใน การเก็บรักษายาสมุนไพรเพื่อให้คงคุณภาพไว้ได้นาน ทำได้ดังนี้

1. ควรเก็บยาสมุนไพรไว้ในที่แห้งและเย็น สถานที่เก็บยาสมุนไพรนั้นจะต้องมีอากาศถ่ายเทสะดวก เพื่อขจัด
ความอับชื้นที่อาจจะก่อให้เกิดเชื้อราในยาสมุนไพร
2. ยาสมุนไพรที่จะเก็บรักษานั้นจะต้องแห้งไม่เปียกชื้น เพราะจะเสี่ยงต่อการขึ้นราในยาสมุนไพร นั้นได้
หากมี ยาที่เสี่ยงต่อการขึ้นราได้ง่าย ควรจะนำยาสมุนไพรออกมาตากแดดอย่างสม่ำเสมอ
3. ในการเก็บรักษายาสมุนไพรควรแบ่งประเภทของยาต่างๆในการรักษาโรค เพื่อการหยิบใช้ที่สะดวกสบาย
และไม่เกิดการหยิบใช้ผิด
4. ควรตรวจสอบความเรียบร้อยในการเก็บรักษายาสมุนไพรบ่อยๆ ว่ามีสัตว์หรือแมลงต่างๆเข้าไปทำความเสียหาย
กับยาสมุนไพรที่เก็บไว้หรือไม่

ลักษณะการถ่ายทอด

ได้ถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้ที่สนใจมาเรียนที่บ้าน เป็นวิทยากรให้กับโรงเรียนและกลุ่มแม่บ้าน กลุ่มอาชีพ

ประวัติส่วนตัว

นายทิพย์ สุทธิศิลป์ เกิดเมื่อปี พ.ศ. 2499 อายุ 76 ปี
บ้านเลขที่ 150 หมู่ที่ 7 ตำบลหนองตะไก้
อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา

ความเชี่ยวชาญ

ดาทิพย์ มีความสามารถในการทำไม้กวาดทางมะพร้าว
ซึ่งเริ่มแรกได้ทำไม้กวาดใช้เองโดยหาวัสดุที่มีอยู่ในบ้านจน
และต่อมามีคนมาขอซื้อไม้กวาดขายไปใช้ จึงทำให้ดาทิพย์
สามารถทำไม้กวาดเป็นอาชีพเสริมหารายได้ให้กับครอบครัวอีกทางหนึ่ง

ลักษณะการถ่ายทอด

ได้ถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้ที่สนใจมาเรียนที่บ้าน เป็นวิทยากรให้กับโรงเรียนและกลุ่มแม่บ้าน กลุ่มอาชีพ

ประวัติส่วนตัว

นางสุธิดา ศรีสม เกิดเมื่อปี พ.ศ. 2520 อายุ 44 ปี

บ้านเลขที่ 76 หมู่ที่ 6 ตำบลหนองตะไก้

อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา

นางสุธิดา สุขสม เริ่มทำกล้วยฉาบมาตั้งแต่ พ.ศ. 2550

เป็นระยะเวลา 13 ปี จนส่งลูกเรียนจนจบทุกคน

กล้วยฉาบของนางสุธิดา ศรีสม มีหลายรส เช่น รสหวาน รสपाปีก้า

รสเค็มนอกจากจะทำกล้วยฉาบแล้วยัง นำวัสดุดิบที่มีในหมู่บ้าน

เช่นมันเทศขนุนมาแปรรูปอีกด้วย ด้านการตลาด ส่งขายตามหมู่บ้าน

ใกล้เคียง และยังมีลูกค้าจากที่อื่นรับไปขายอีกทาง

สนใจกล้วยฉาบติดต่อสอบถามได้ที่ นางสุธิดา ศรีสม เบอร์โทร 090 439 4741

ทะเบียนแหล่งเรียนรู้
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองตะไไ้
อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา

ด้านเกษตรกรรม

ลำดับที่	ชื่อ	ที่อยู่	แหล่งเรียนรู้
1	การปลูกผักปลอดสารพิษ	65 หมู่ 6	การปลูกผักปลอดสารพิษ
2	บ้านสวนทรัพย์อนันต์	หมู่ 2	การปลูกผักปลอดสารพิษ
3	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองตะไไ้	หมู่ 2	- แปลงนา - การเลี้ยงไก่

ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

ลำดับที่	ชื่อ	ที่อยู่	แหล่งเรียนรู้
1	การจักสาน	หมู่ 1	- ภูมิปัญญาท้องถิ่น
2	การทอเสื่อ	หมู่ 11	- ภูมิปัญญาท้องถิ่น
3	การปั้นโอ่ง	76 หมู่ 7	- ภูมิปัญญาท้องถิ่น
4	การทำไม้กวาดจากกานมะพร้าว	หมู่ 7	- ภูมิปัญญาท้องถิ่น
5	ช่างตีมีด	หมู่ 4	- ภูมิปัญญาท้องถิ่น
6	ช่างไม้	หมู่ 8	- ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ด้านการแพทย์ไทย

ลำดับที่	ชื่อ	ที่อยู่	แหล่งเรียนรู้
1	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	หมู่ 2	หน้าที่ของหมอ พยาบาล
2	สวนสมุนไพรไทย	หมู่ 7	สมุนไพรพื้นบ้าน
3	นวดแผนไทย	หมู่ 2	การนวดแผนไทย

ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ลำดับที่	ชื่อ	ที่อยู่	แหล่งเรียนรู้
1	อ่างเก็บน้ำบ้านหนองตะโก	หมู่ 9	คุรระบบนิเวชของสิ่งมีชีวิต

ด้านศิลปกรรม

ลำดับที่	ชื่อ	ที่อยู่	แหล่งเรียนรู้
1	การปั้นหล่อพระพุทธร	หมู่ 7	ศิลปกรรม

ด้านภาษาและวรรณกรรม

ลำดับที่	ชื่อ	ที่อยู่	แหล่งเรียนรู้
1	พิธีกรทางศาสนาและประเพณีต่างๆ	หมู่ 12	ภาษาและวรรณกรรม
2	ขับร้องเพลงโคราช	หมู่ 2	ภาษาและวรรณกรรม

ด้านสถานที่ในชุมชนที่ถ่ายทอดการเรียนรู้

ลำดับที่	ชื่อ	ที่อยู่	แหล่งเรียนรู้
1	โรงเรียนบ้านหนองตะโก	หมู่ 4	บุคคลที่เด็กควรรู้จัก
2	โรงเรียนหนองบุญมากพิทยาคม	หมู่ 2	บุคคลที่เด็กควรรู้จัก
3	จุดบริการประชาชน (ป้อมตำรวจ)	หมู่ 2	หน้าที่และของตำรวจ
4	องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตะโก	57 หมู่12	บุคคลที่เด็กควรรู้จัก
5	วัดบ้านหนองตะโก	หมู่ 12	สืบสานวัฒนธรรมประเพณีวันสำคัญต่างๆ
6	วัดใหม่ศรีสุข	หมู่ 6	สืบสานวัฒนธรรมประเพณีวันสำคัญต่างๆ
7	วัดสรค์วารี	หมู่ 9	สืบสานวัฒนธรรมประเพณีวันสำคัญต่างๆ
8	วัดยอกขาม	หมู่ 5	สืบสานวัฒนธรรมประเพณีวันสำคัญต่างๆ
9	ห้องสมุดโรงเรียนกศน.	หมู่ 2	ห้องสมุดโรงเรียนกศน.

บัญชีรายชื่อปราชญ์ชาวบ้านและสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น

แนบท้ายประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลหนองตะไก้

เรื่อง ยกย่องเชิดชูเกียรติปราชญ์ชาวบ้านและสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตามกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประจำปีการศึกษา 2565

ที่	ชื่อ-สกุล	อายุ	บ้านเลขที่	หมู่ที่	เป็นผู้รู้และปราชญ์ชาวบ้าน และสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นในเรื่อง
1	นายทิพย์ สุทธิศิลป์	76	150	7	การทำไม้กวาดจากกานมะพร้าว
2	นายชม บุญชุมแสง	82	67/1	1	เครื่องจักสาน
3	นางสุทธิดา ศรีสม	44	76	6	แปรรูปผลิตภัณฑ์กล้วยฉาบ
4	นางสำรวม นิเวชกุล	49	293	11	การทอเสื่อ
5	นายประสงค์ สำราญเพชร	65	115	7	พืชสมุนไพร
6	นายอภิวัฒน์ ขาวนอก	61	94	12	หมอดิน
7	นางวิรัช จุลทัศน์	50	400	2	นวดแผนไทย
8	นางกุหลาบ ดงกระโทก	87	21	2	ขับร้องเพลงโคราช
9	นายวิชัย ช่วยพันธ์	53	288	7	หล่อพระ ปั้นพระพุทธรูป

โรงเรียนบ้านหนองตะไก้

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองตะไก้

โรงเรียนหนองบุญมากพิทยาคม

จุดบริการประชาชน (ป้อมตำรวจ)

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตะไก้

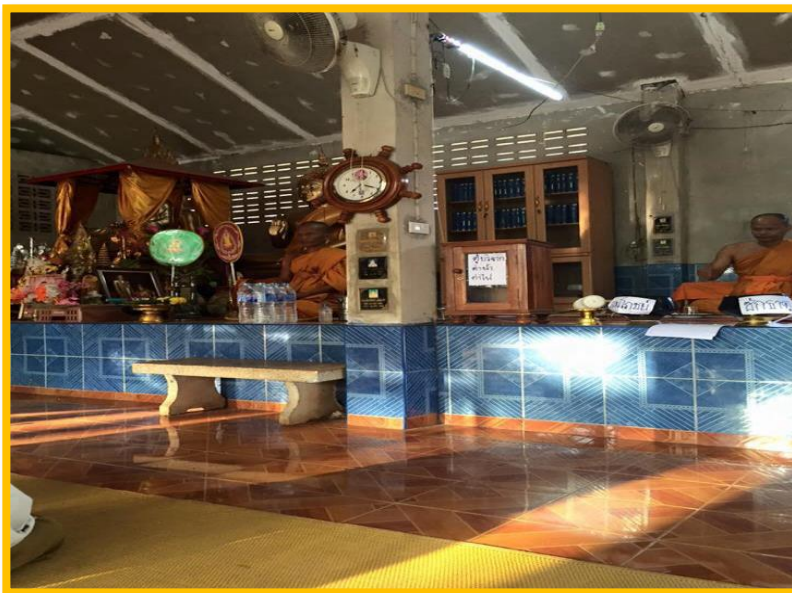
วัดบ้านหนองตะไก้

วัดใหม่ศรีสุข

วัดสวรรค์วารี

วัดยอกขาม

อ่างเก็บน้ำหนองตะไก้

การเลี้ยงจิ้งหรีด

การปลูกผักปลอดสารพิษ

ห้องสมุด กศน.หนองตะไ้

การทำกล้วยฉาบ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองตะไก้

สมุนไพรพื้นบ้าน

การทอเสื่อกก

การจักสาน

การทำไม้กวาดก้านมะพร้าว

การปั้นโอ่ง

